

LEGE
**pentru modificarea și completarea Legii nr. 293/2004 privind statutul funcționarilor
publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor**

Art. I - Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 22 septembrie 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins:

„Lege privind statutul polițiștilor de penitenciare”

2. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 1** - Prezenta lege reglementează statutul funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, denumit polițist de penitenciare”.

3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 3** - (1) Statutul polițiștilor de penitenciare din sistemul administrației penitenciare este conferit de natura atribuțiilor de serviciu care implică îndatoriri și riscuri deosebite.

(2) În exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, polițistul de penitenciare este investit cu exercițiul autorității publice, în limitele competențelor stabilite prin lege. În executarea misiunilor de pază, escortare, supraveghere și intervenție, precum și în alte situații temeinic justificate, polițistul de penitenciare poate folosi, în condițiile legii, tehnica, mijloacele și armamentul din dotare.

(3) Regimul deținerii și folosirii armamentului din dotare și operațiunile cu arme și muniții în sistemul administrației penitenciare sunt stabilite în anexă, parte integrantă din prezenta lege.

(4) Autoritatea funcției nu poate fi exercitată în interes personal.”

4. Alineatul (1) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Polițiștii de penitenciare se împart, în raport cu nivelul minim al studiilor necesare, în:

a) Corpul ofițerilor de penitenciare - cuprinde polițiștii de penitenciare cu studii superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, emisă de instituții acreditate, potrivit legii;

b) Corpul agenților de penitenciare - cuprinde polițiștii de penitenciare cu studii liceale absolvite cu diplomă de bacalaureat.”

5. Alineatul (2) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Funcțiile polițiștilor de penitenciare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului și se diferențiază în cadrul aceluiași corp prin grad profesional și coeficient de ierarhizare. Celelalte funcții pentru sistemul administrației penitenciare se aprobă de ministrul justiției, potrivit legii.”

6. Literele g) și h) ale articolului 11 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„g) nu le-au încetat raporturile de serviciu dintr-o funcție publică, din motive disciplinare, în ultimii 5 ani;”

„h) au un comportament corespunzător cerințelor de conduită admise și practicate în societate, confirmat pe baza datelor rezultate din evidența operativă a organelor judiciare cu privire la candidați, comunicate de Inspectoratul General al Poliției Române;”

7. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13 - (1) Încadrarea ca polițist de penitenciare se poate face prin următoarele modalități:

a) repartizarea cu prioritate a absolvenților instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului de penitenciare - ofițeri și agenți;

b) transferul cadrelor militare și funcționarilor publici cu statut special din cadrul altor instituții publice de apărare, ordine publică și siguranță națională ale statului, al Ministerului Justiției și unităților subordonate acestuia;

c) concurs, din sursă externă.

(2) Între modalitățile de încadrare prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) nu există o ordine de prioritate.

(3) Absolvenții instituțiilor de învățământ superior pentru pregătirea polițiștilor de penitenciare - curs de zi, cu diplomă de licență sunt încadrați ca polițiști de penitenciare definitiv, fără concurs, în funcții publice de execuție și li se acordă gradul de subinspector de penitenciare.

(4) Absolvenților instituțiilor de învățământ superior pentru pregătirea personalului de penitenciare, curs de zi, cu durata studiilor mai mare de 4 ani, care au primit pe perioada studiilor un grad profesional sau militar de ofițer, sunt încadrați la absolvire polițiști de penitenciare definitiv, fără concurs, în funcții publice de execuție, li se acordă gradul de subinspector de penitenciare și li se ia în calcul, la stabilirea stagiului minim în grad, perioada scursă de la ultima avansare.

(5) Candidații declarați "ADMIS" în cadrul instituțiilor de învățământ superior pentru pregătirea polițiștilor de penitenciare semnează un angajament prin care se obligă să lucreze cel puțin 9 ani în sistemul administrației penitenciare, după absolvirea studiilor.

(6) Absolvenții instituțiilor de învățământ pentru pregătirea agenților de penitenciare, cu durata de cel puțin un an sunt încadrați definitiv, fără concurs și li se acordă gradul de agent de penitenciare.

(7) Candidații declarați "ADMIS" la instituția de învățământ pentru pregătirea agenților de penitenciare semnează un angajament scris prin care se obligă să lucreze cel puțin 5 ani în sistemul administrației penitenciare, după absolvirea studiilor.

(8) Persoanele prevăzute la alin. (5) și (7) care nu respectă angajamentul, sunt obligate să restituie cheltuielile de școlarizare, proporțional cu perioada rămasă până la împlinirea termenului, cu excepția cazului în care nerespectarea angajamentului se datorează unor motive neimputabile.”

(9) Persoanele care dețin grade militare sau profesionale, în activitate sau în rezervă, nu pot candida pentru admiterea în instituțiile de învățământ pentru pregătirea polițiștilor de penitenciare, dacă gradul militar sau profesional deținut este superior celui care se acordă la absolvirea acestor instituții.”

8. După articolul 13 se introduce un nou articol, art. 13¹, cu următorul cuprins:

„Art. 13¹ - (1) Încadrarea ca polițist de penitenciare prin modalitatea prevăzută la art. 13 lit. b) se aprobă la cerere, de Administrația Națională a Penitenciarelor sau de unitățile subordonate, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane, în raport de funcția pe care solicită transferul, cu respectarea condițiilor generale și speciale pentru numirea în acea funcție, precum și a următoarelor condiții:

a) atribuțiile de serviciu ale funcției pe care solicită transferul să fie similare cu cele ale funcției anterioare sau, după caz, să corespundă specialității studiilor;

b) transferul să se facă pe funcții din aceeași categorie și de același fel, respectiv funcții de execuție sau, după caz, funcții de conducere; în cazul funcțiilor de conducere, transferul se poate face și pe funcții de execuție;

c) persoana care solicită transferul să susțină și să promoveze un examen de evaluare a performanțelor profesionale.

(2) Procedura efectuării transferului, documentele necesare, modul de desfășurare a examenului/concursului și de încadrare a personalului se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.”

Examen în cazul unei **singure** solicitări de transfer pe un singur post și concurs în cazul mai multor solicitări de transfer pe un singur post vacant.

9. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ Condițiile de participare la concursul prevăzut la art. 13 alin. (1) lit. c), precum și organizarea și desfășurarea acestuia se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției. La concurs poate participa, în calitate de observator, câte un reprezentant al organizațiilor sindicale reprezentative la nivel național ale polițiștilor de penitenciare.”

10. Alineatul (1) al articolului 15 se abrogă.

11. Alineatul (2) al articolului 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Polițiștii de penitenciare definitivii au obligația să urmeze un curs de perfecționare corespunzător postului în care au fost numiți, cu excepția celor încadrați potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și (6).”

12. Alineatele (2) și (4) ale articolului 17 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Pe baza propunerilor de definitivare în funcție formulate de șefii ierarhici, numirea polițistului de penitenciare debutant ca polițist de penitenciare definitiv din sistemul administrației penitenciare se face potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane.

(4) Polițistul de penitenciare debutant din sistemul administrației penitenciare care, în urma evaluării prevăzute la alin. (1) sau (3), primește calificativul "nesatisfăcător" este declarat necorespunzător din punct de vedere profesional, iar raportul de serviciu încetează.”

13. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20 - Numirea și încetarea raporturilor de serviciu, precum și celelalte modificări ale raporturilor de serviciu pentru funcțiile din sistemul administrației penitenciare, denumite competențe de gestiune a resurselor umane, se dispun după cum urmează:

a) pentru funcțiile de director general, director general adjunct și director în sistemul administrației penitenciare, prin ordin al ministrului justiției;

b) pentru directorii adjuncți din unitățile subordonate, precum și pentru celelalte funcții de conducere și de execuție din Administrația Națională a Penitenciarelor, prin decizie a directorului general;

c) pentru funcțiile de conducere din unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, altele decât cele prevăzute la lit. a) și b), precum și pentru funcțiile de execuție din aceste unități, prin decizie a directorului unității.”

14. Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21 - Ofițerii se pot numi în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu grade profesionale egale sau mai mari cu cel mult două grade față de cele pe care le au. Numirea ofițerilor în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade profesionale mai mari cu mai mult de două grade față de cele pe care le au se poate face numai cu aprobarea directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu excepția funcțiilor de conducere aflate în competența de gestiune a ministrului justiției”.

15. Alineatele (2) și (3) ale articolului 25 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Ofițerul sau agentul din sistemul administrației penitenciare care a fost notat cu calificativul "nesatisfăcător" va fi trecut într-o funcție inferioară, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane. În cazul în care polițistul de penitenciare nu acceptă trecerea în funcția inferioară se va dispune încetarea raportului de serviciu al acestuia, conform competențelor de gestiune a resurselor umane.

(3) Ofițerilor sau agenților din sistemul administrației penitenciare notați cu calificativul "nesatisfăcător", în anul următor trecerii într-o funcție inferioară, potrivit alin. (2), le vor înceta raporturile de serviciu, conform competențelor de gestiune a resurselor umane.”

16. Alineatele (2) și (4) ale articolului 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Avansarea în funcții publice de execuție vacante a polițiștilor de penitenciare, care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege, se face pe bază de concurs, în limita posturilor prevăzute în statele de organizare.

(4) Avansarea în gradele profesionale se face de către:

a) Președintele României, pentru gradul de chestor de penitenciare, la propunerea ministrului justiției;

b) pentru ceilalți ofițeri și agenții din sistemul administrației penitenciare, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane.”

17. Alineatele (1) și (3) ale articolului 28 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Acordarea gradelor profesionale următoare, în cadrul aceluiași corp, se face în ordinea ierarhică a gradelor și în limita gradului maxim prevăzut pentru funcția pe care o deține polițistul de penitenciare.

(3) Acordarea gradelor profesionale se face începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care s-au îndeplinit condițiile legale privind avansarea în gradul profesional.”

18. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 30 - (1) Funcțiile de conducere vacante din sistemul administrației penitenciare se ocupă prin avansarea polițiștilor de penitenciare, prin concurs. Pot

participa la concurs pentru ocuparea posturilor vacante de conducere persoanele care au o vechime de cel puțin 3 ani ca polițist de penitenciare în sistemul administrației penitenciare. Agenții de penitenciare pot ocupa posturi vacante de conducere prin concurs de avansare în funcție până la nivelul funcției de șef birou sau al unei funcții similare acesteia.

(2) Funcțiile de conducere din sistemul administrației penitenciare, rămase vacante ca urmare a neocupării, în condițiile stabilite la alin. (1), se pot ocupa prin concurs din sursă externă sau prin transferul cadrelor militare și al funcționarilor publici cu statut special din cadrul altor instituții de apărare ordine publică și siguranță națională ale statului sau al Ministerului Justiției și unităților subordonate acestuia. Între cele două modalități de ocupare a funcțiilor de conducere nu există ordine de prioritate.

(3) La concursul prevăzut la alin. (2) pot participa persoanele care îndeplinesc condițiile stabilite la art. 11, au cel puțin 3 ani vechime efectivă într-un post cu același nivel de studii și aceeași specialitate cu a postului scos la concurs. Numirea în funcții publice de conducere a candidaților admiși la concurs se face ca polițiști de penitenciare definitivi.”

19. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 31 - (1) Condițiile privind avansarea în carieră a polițiștilor de penitenciare se stabilesc în Ghidul carierei aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(2) Regulamentul privind avansarea și numirea în funcții de conducere a polițiștilor de penitenciare se aprobă prin ordin al ministrului justiției.”

20. Alineatul 3 al articolului 33 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru trimiterea la cursuri de formare sau specializări în străinătate, organizate sau finanțate de Administrația Națională a Penitenciarelor, polițiștii de penitenciare sunt supuși unei selecții obiective și transparente, pe baza criteriilor și procedurii stabilite prin ordin al ministrului justiției.”

21. La articolul 36 literele a), c), h), i) și p) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) salariu lunar, premii și prime, ale căror cuantumuri se stabilesc prin lege;

c) uniformă și echipament specific, alocații pentru hrană, asistență medicală și psihologică, medicamente, proteze și dispozitive medicale destinate recuperării unor deficiențe organice sau funcționale, în mod gratuit, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului și ale respectării dispozițiilor legale privind plata contribuției pentru asigurările sociale de sănătate;

h) bilete de odihnă, tratament și recuperare, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului; odihna, tratamentul și recuperarea se pot face și în centrele aparținând sistemului administrației penitenciare, Ministerului Justiției sau altor instituții publice de apărare, ordine publică și siguranță națională;

i) pensii, în condițiile legii;

p) consultanță juridică asigurată în mod gratuit de unitate, la cerere, în cazul cercetării penale, urmăririi penale sau judecării sale pentru fapte în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, în cazurile și condițiile stabilite prin ordin al ministrului justiției. În situația în care se constată vinovăția polițistului de penitenciare, acesta este obligat să restituie toate cheltuielile efectuate de unitate.”

22. La articolul 36, literele f) și k) se abrogă.

23. După articolul 36 se introduce un nou articol, art. 36¹, cu următorul cuprins:

„Art. 36¹ - (1) Polițistul de penitenciare are dreptul la decontarea cheltuielilor de transport, în cazul deplasării în interes de serviciu, în cazul mutării în alte localități, în cazul deplasării de la domiciliu la locul de muncă când domiciliază în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea, în limita a 70 km dus și 70 km întors și, o dată pe an, pentru efectuarea concediului de odihnă, precum și în alte situații, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2) Polițistul de penitenciare nu beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport în cazul deplasării de la domiciliu la locul de muncă, când domiciliază în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea, dacă, în localitatea în care se află locul de muncă:

a) acesta, soțul/soția sau copiii aflați în întreținerea lor au o locuință proprietate personală sau sunt titularii unui alt drept, real sau de creanță, având ca obiect o locuință ori, după caz, le-a fost atribuită o locuință de către autoritățile administrației publice locale;

b) acesta sau soțul/soția beneficiază de locuință de serviciu;

c) beneficiază de compensarea chiriei în condițiile art. 40.

(3) Polițistul de penitenciare nu beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport în cazul deplasării de la domiciliu la locul de muncă, când domiciliază în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea, dacă acesta, soțul/soția acestuia sau copiii aflați în întreținerea lor au înstrăinat o locuință proprietate personală, în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data încadrării în sistemul administrației penitenciare.

(4) Prin derogare de la dispozițiile alin. (3), polițistul de penitenciare poate beneficia de decontarea cheltuielilor de transport în cazul deplasării de la domiciliu la locul de muncă, când domiciliază în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea, iar acesta, soțul/soția acestuia sau copiii aflați în întreținerea lor au înstrăinat o locuință proprietate personală în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data încadrării în sistemul administrației penitenciar, când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții speciale:

a) în urma efectuării anchetei sociale se constată că locuința proprietate personală înstrăinată nu reprezintă un spațiu de locuit corespunzător pentru polițistul de penitenciare, soțul/soția acestuia și copiii aflați în întreținerea lor;

b) în afară de locuința înstrăinată, polițistul de penitenciare, soțul/soția acestuia sau copiii aflați în întreținerea lor nu mai au în proprietate o altă locuință;

c) polițistul de penitenciare, soțul/soția acestuia sau copiii aflați în întreținerea lor au achiziționat o locuință într-o altă localitate decât cea în care se află locul de muncă și și-au stabilit domiciliul la adresa locuinței achiziționate.

(5) Ancheta socială prevăzută la alin. (4) lit. a) se efectuează de către o comisie constituită prin act administrativ al conducătorului unității în care este încadrat polițistul de penitenciare.

Raportat la competențele de gestiune discutăm despre decizii sau ordine ale ministrului

(6) În situația în care polițistul de penitenciare, soțul/soția acestuia ori copiii aflați în întreținerea lor au o locuință proprietate personală într-o localitate mai apropiată de localitatea în care se află locul de muncă decât cea în care domiciliază, decontarea cheltuielilor de transport în condițiile alin. (2) se realizează în raport cu localitatea în care se află locuința proprietate personală.

(7) În cazul deplasării cu autoturismul, polițiștilor de penitenciare li se decontează

contravaloarea a 7,5 litri carburant la 100 km parcurși pe distanța cea mai scurtă dintre localități.”

24. Articolul 40 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 40 - (1) Polițiștii de penitenciare au dreptul la atribuirea unei locuințe de serviciu dacă, în localitatea unde își desfășoară activitatea, ei, soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu beneficiază de locuință în proprietate ori nu li s-a atribuit locuință de către autoritățile administrației publice locale.

(2) Polițiștii de penitenciare cărora nu li s-a acordat locuință potrivit prevederilor alin. (1) și care nici ei și nici soțul/soția sau copiii aflați în întreținere nu au în proprietate o locuință în localitatea unde își desfășoară activitatea au dreptul la compensarea lunară a chiriei în cuantum de până la 50% din venitul net realizat lunar, pentru o locuință situată în această localitate, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii. În situații excepționale, determinate de inexistența unui fond locativ adecvat în localitatea unde își desfășoară activitatea polițistul de penitenciare, contractul de închiriere poate avea ca obiect o locuință situată în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea.

(3) Condițiile de acordare a drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

(4) Dacă polițiștii de penitenciare, inclusiv soțul/soția acestora sau copiii aflați în întreținerea acestora au înstrăinat o locuință, în localitatea în care își desfășoară activitatea, după data încadrării în sistemul administrației penitenciare, aceștia nu beneficiază de prevederile alin. (1) și (2).

(5) Nu se acordă compensația lunară pentru chirie în situația în care contractul de închiriere a fost încheiat cu rudele sau afinii de până la gradul II inclusiv, ale polițistului de penitenciare ori ale soției/soțului acestuia/acesteia.

(6) Polițiștii de penitenciare cărora li s-a atribuit o locuință de serviciu pot solicita schimbarea acesteia și atribuirea unei alte locuințe disponibile în fondul locativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau al unității penitenciare în cauză, care să corespundă cerințelor minimale de suprafață locativă astfel cum sunt prevăzute de Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cererile de schimb de locuințe se soluționează cu prioritate.”

25. Articolul 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 41 - (1) Instituțiile și organele specializate ale statului au obligația de a acorda protecție, la cerere, polițiștilor de penitenciare și membrilor de familie ai acestora, în cazul în care viața, integritatea corporală, demnitatea sau bunurile le sunt puse în pericol, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor sau, după caz, unitățile din subordinea acesteia sunt obligate să asigure personalului prevăzut la alin. (1) protecție împotriva amenințărilor, violențelor, faptelor de ultraj ori altor fapte penale cărora le-ar putea fi victimă în exercitarea funcției sau în legătură cu aceasta.

(3) Condițiile și modalitățile de acordare a drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.”

26. Alineatul (2) al articolului 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Absolvenților instituțiilor de învățământ prevăzute la art. 13 alin. (3) și (6) declarați "șef de promoție" li se vor acorda recompense materiale cu ocazia absolvirii, stabilite prin ordin al ministrului justiției.”

27. La articolul 44, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

„(5) Pentru merite deosebite în activitatea desfășurată, polițiștilor de penitenciare li se conferă Medalia de Excelență în Serviciul Penitenciar. Criteriile pentru conferirea medaliei se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.”

28. Alineatul (5) al articolului 45 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Munca peste durata normală a timpului de lucru se poate prestată numai dacă efectuarea orelor suplimentare a fost dispusă de șeful ierarhic, fără a se depăși 360 de ore anual. În cazul prestării de ore suplimentare peste un număr de 180 de ore anual este necesar acordul sindicatelor reprezentative sau, după caz, al reprezentanților salariaților, potrivit legii.”

29. Literele f), n), o) și p) ale articolului 48 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„f) să informeze conducătorii ierarhici și celelalte autorități abilitate cu privire la infracțiunile de care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul;”

„n) să se prezinte la unitatea din care face parte, în situații de catastrofe, calamități, alarmare ca urmare a revoltelor în penitenciar, evadărilor, părăsirii locurilor de deținere sau alte tulburări de amploare ale activităților în unitățile de penitenciare;”

„o) să acționeze conform legii, la instituirea stării de urgență sau a stării de asediu ori în caz de mobilizare și război;”

„p) să depună declarațiile de avere și de interese, potrivit legii;”

30. Litera f) a articolului 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) să facă parte din asociații, organizații religioase sau de altă natură, nerecunoscute potrivit legii sau interzise prin lege.”

31. La articolul 50, după alineatul 2 se introduc trei noi alineate, alin. (3) – (5) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul existenței unui conflict de interese, polițistul de penitenciare este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1), conducătorul unității, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct polițistul de penitenciare în cauză, va desemna un alt polițist, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(5) Încălcarea dispozițiilor alin. (3) poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.”

32. Articolul 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51 - Polițiștii de penitenciare pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice, precum și să desfășoare activități sau să dețină funcții în sectorul privat, cu condiția ca activitatea sau funcția respectivă să nu aibă legătură directă sau indirectă cu sistemul administrației

penitenciare și cu condiția respectării dispozițiilor legale privind conflictul de interese, incompatibilitățile, dar și a legislației aplicabile profesiei sau activității pe care o exercită.”

33. Articolul 52 se abrogă.

34. Alineatul (1) al articolului 54 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Polițiștii de penitenciare pot fi delegați, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane, în alte unități sau în Ministerul Justiției, în interesul sistemului administrației penitenciare sau al Ministerului Justiției, în aceeași localitate sau în altă localitate, pe o perioadă de cel mult 60 de zile într-un an.”

35. Articolul 55 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 55 - (1) Detașarea polițiștilor de penitenciare se poate dispune, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane, pe o perioadă de cel mult 6 luni. Detașarea pe o perioadă mai mare de 6 luni se poate dispune numai cu acordul scris al celui în cauză. Durata totală a detașării nu poate depăși 3 ani.

(2) Trecerea temporară în altă funcție se poate dispune fără acordul polițistului de penitenciare în caz de forță majoră și ca măsură de protecție a polițistului de penitenciare, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane.

(3) Ofițerii pot fi împuterniciți în funcții de conducere vacante în unitatea în care sunt încadrați sau în care au fost detașați, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane. Împuternicirea pe funcție se poate face numai cu acordul persoanei respective, pentru o perioadă de maximum 1 an.

(4) În perioada prevăzută la alin. (3), unitatea din cadrul sistemului penitenciar este obligată să inițieze procedura de ocupare a postului de conducere vacant.

(5) Pe perioada împuternicirii, polițistul de penitenciare beneficiază de drepturile salariale corespunzătoare funcției pe care este împuternicit. Polițistul de penitenciare poate opta pentru menținerea drepturilor salariale avute anterior, dacă acestea sunt mai mari decât cele ale funcției pe care sunt împuterniciți.”

36. Articolul 56 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 56 - (1) Polițiștii de penitenciare definitivi pot fi schimbați din funcțiile deținute, în cadrul aceleiași unități și pot fi numiți în alte funcții prevăzute cu același coeficient de ierarhizare sau inferior, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului justiției:

a) la cererea polițistului de penitenciare;

b) în situația în care nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute în fișa postului pentru exercitarea funcției.

(2) Polițiștii de penitenciare definitivi pot fi mutați în alte unități ale sistemului administrației penitenciare, la cerere sau în interesul serviciului, cu acordul lor, în aceeași ori în altă funcție prevăzută cu un coeficient de ierarhizare identic sau inferior, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului justiției.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), prin funcție prevăzută cu coeficient de ierarhizare identic se înțelege funcția în care se face numirea al cărei coeficient de ierarhizare luat în calcul la stabilirea salariului este egal cu cel al funcției anterioare.”

37. Alineatele (1) și (6) ale articolul 57 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Revocarea din funcția de conducere și numirea într-o altă funcție se dispun în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor manageriale privind organizarea

eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților și aptitudinile manageriale ori ca sancțiune disciplinară.

(6) Împotriva ordinului sau deciziei de revocare din funcția de conducere se poate face plângere la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit legii.”

38. La articolul 57, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) Modul de verificare a îndeplinirii criteriilor prevăzute la alin. (2) – (5) se stabilește printr-o metodologie aprobată prin ordin al ministrului justiției.”

39. Articolul 58 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care împotriva polițistului de penitenciare s-a pus în mișcare acțiunea penală, menținerea sa în activitate se hotărăște după soluționarea definitivă a cauzei, cu excepția situației în care a comis și alte abateri disciplinare, când operează procedura disciplinară obișnuită.

(2) După punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa și pe timpul judecății, polițistul de penitenciare este pus la dispoziție. Polițistul de penitenciare pus la dispoziție îndeplinește numai acele sarcini și atribuții de serviciu stabilite, în scris, de conducătorul unității și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului profesional pe care îl are, la nivelul minim, și de celelalte drepturi prevăzute de prezenta lege.

(3) Pe perioada arestării preventive, polițistul de penitenciare este suspendat din funcție. Pe timpul suspendării, polițistul de penitenciare nu beneficiază de niciun drept dintre cele prevăzute de prezenta lege.

(4) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, precum și în cazul încetării urmăririi penale ori a procesului penal, polițistul de penitenciare va fi repus în toate drepturile anterioare, restituindu-se și cele de care a fost privat pe perioada punerii la dispoziție, respectiv a suspendării din funcție.

(5) Organele de urmărire penală și instanțele de judecată au obligația de a comunica, de îndată, Ministerului Justiției sau Administrației Naționale a Penitenciarelor soluțiile și măsurile dispuse în faza de urmărire penală și de judecată cu privire la polițistii de penitenciare.”

40. Articolul 60 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 60 – (1) Raportul de serviciu al polițistului de penitenciare se poate suspenda prin acordul părților pentru desfășurarea de către polițistul de penitenciare a unei activități în cadrul unor organisme sau instituții internaționale.

(2) Perioada suspendării raportului de serviciu ca urmare a exercitării unei funcții de conducere salarizate în organizație sindicală constituie vechime în grad profesional.

(3) Raportul de serviciu al polițistului de penitenciare se poate suspenda și în alte cazuri prevăzute de lege.”

41. Articolul 61 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 61 – (1) Raportul de serviciu al polițistului de penitenciare încetează în următoarele cazuri:

a) deces;

b) demisie;

c) nu mai îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la art. 11 lit. a), d), e) și i);

d) transferul la alte instituții publice din afara sistemului penitenciar;

e) eliberarea din funcție, ca sancțiune disciplinară;

f) pensionare, în condițiile legii;

g) desființarea unității ori mutarea acesteia în altă localitate, în cazul în care ofițerul sau agentul nu acceptă să o urmeze;

h) reorganizarea unității, prin desființarea unor posturi de natura celui ocupat de ofițerul sau agentul în cauză, în cazul în care persoana refuză oferta conducerii unității de trecere în altă funcție;

i) nu mai îndeplinește condițiile specifice postului, în cazul în care refuză oferta conducerii unității de trecere în altă funcție;

j) alte cauze prevăzute expres de lege.”

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), încetarea raporturilor de serviciu se face prin act administrativ, conform competențelor de gestiune, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care se ia la cunoștință despre existența cauzelor respective și se comunică polițistului de penitenciare în termen de 5 zile lucrătoare.

42. Articolul 62 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 62 - (1) Polițiștii de penitenciare pot solicita, în scris, încetarea raporturilor de serviciu prin demisie.

(2) Demisia produce efecte după 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia, dacă nu se convine asupra unui termen mai scurt. În cazul funcțiilor de conducere, demisia produce efecte după 30 de zile de la data înregistrării, dacă nu se convine asupra unui termen mai scurt.

(3) Polițistul de penitenciare demisionar este obligat să-și continue activitatea până la împlinirea termenelor prevăzute la alin. (2).

(4) Cu acordul conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz al conducerii unității penitenciare, polițistul de penitenciare poate reveni asupra cererii de demisie, dar numai până la împlinirea termenului de la care demisia produce efecte.”

43. Articolul 63 se abrogă.

44. Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 64 - (1) Polițiștii de penitenciare pot fi menținuți în activitate ca polițiști de penitenciare în funcțiile publice pe care le dețin în cazul când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească definitivă pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării ori a amenzii penale, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei. Menținerea în activitate se dispune conform competențelor de gestiune a resurselor umane, la propunerea directorului unității.

(2) Cu data aprobării menținerii în activitate conform alin. (1), polițistul de penitenciare va fi repus în funcția deținută anterior, potrivit competențelor de numire în funcție.”

45. Articolul 65 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 65 - (1) Polițiștii de penitenciare nu pot fi menținuți în activitate și în funcție după împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de lege.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în raport cu nevoile de încadrare, polițiștii de penitenciare pot fi menținuți în serviciu după împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă, până la vârsta de 62 de ani, dacă starea sănătății le permite, cu aprobarea anuală a persoanelor abilitate conform competențelor de gestiune a resurselor umane.”

46. Articolul 66 se abrogă.

47. Articolul 67 se abrogă.

48. Alineatele (1) și (2) ale articolului 68 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Polițiștii de penitenciare răspund disciplinar pentru săvârșirea cu vinovăție a abaterilor disciplinare prevăzute de lege.

(2) Răspunderea penală, contravențională, civilă sau, după caz, patrimonială nu exclude răspunderea disciplinară pentru fapta săvârșită, dacă fapta respectivă constituie și abatere disciplinară.”

49. Articolul 69 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 69 - Sunt abateri disciplinare următoarele fapte:

a) manifestările care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea;

b) neglijență și superficialitate manifestată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, a dispozițiilor legale sau a celor primite de la șefii ierarhici ori de la autoritățile anume abilitate de lege;

c) întârzierea gravă ori repetată și nejustificată în îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

d) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu cuprinsă în fișa postului;

e) manifestarea unui comportament necorespunzător față de persoanele private de libertate, care contravine legii privind executarea pedepselor, sau față de alte persoane cu care intră în contact în timpul serviciului;

f) absența nemotivată ori întârzierea repetată la serviciu;

g) părăsirea nejustificată a locului de muncă în timpul programului de lucru;

h) producerea de pagube materiale unității din care face parte sau patrimoniului Administrației Naționale a Penitenciarelor;

i) încălcarea normelor privind confidențialitatea activității sau a lucrărilor;

j) depășirea atribuțiilor de serviciu ori imixtiunea ilegală în activitatea altui polițist de penitenciare;

k) intervenția pentru influențarea soluționării unei cereri privind satisfacerea intereselor oricărei persoane;

l) nerespectarea obligațiilor prevăzute de dispozițiile legale în sarcina acestora, inclusiv a celor cuprinse în Codul deontologic al polițistului de penitenciare și a prevederilor referitoare la incompatibilități, conflicte de interese și interdicții;

m) interzicerea sau împiedicarea exercitării libertăților publice și a drepturilor sindicale ale polițiștilor de penitenciare;

n) atitudinea tolerantă a conducătorilor ierarhici față de comiterea unor abateri disciplinare de către subordonați;

o) efectuarea în timpul programului de lucru a unor activități ce nu au legătură cu îndatoririle de serviciu, de natură a afecta exercitarea în bune condiții a atribuțiilor de serviciu.”

50. La articolul 70, litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) eliberarea din funcție.”

51. Alineatul (4) al articolului 71 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Sancțiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile calendaristice de la data întocmirii referatului comisiei de disciplină prin care se constată vinovăția polițistului de penitenciare, dar nu mai târziu de un an de la data comiterii faptei.”

52. Articolul 72 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 72 - Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 70 se dispun de ministrul justiției, de directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, de conducătorul unității subordonate, la propunerea comisiei de disciplină, potrivit competențelor de gestiune a resurselor umane.”

53. Alineatul (2) al articolului 73 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Polițistul de penitenciare nemulțumit de sancțiunea aplicată se poate adresa instanței de contencios administrativ competente.”

54. Articolul 74 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 74 - (1) Comisiile de disciplină se constituie în Ministerul Justiției, în Administrația Națională a Penitenciarelor și în fiecare unitate care are încadrați polițiști de penitenciare și au competența de a efectua cercetarea faptei ce constituie abatere disciplinară și de a propune, dacă se constată vinovăția, una dintre sancțiunile disciplinare ce urmează să fie aplicată persoanei în cauză.

(2) Comisia de disciplină din cadrul Ministerului Justiției, constituită prin ordin al ministrului justiției, are competența de a cerceta faptele comise de directorul general, directorii generali adjuncți, directorii de direcție din Administrația Națională a Penitenciarelor și directorii de unități penitenciare, precum și pe cele comise de polițiștii de penitenciare din cadrul Ministerului Justiției și al altor unități subordonate ministerului.

(3) Comisia de disciplină din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor are competența de a cerceta faptele comise de polițiștii de penitenciare numiți sau împuterniciți în funcție în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu excepția celor aflați în competența comisiei de disciplină prevăzută la alin. (2), și pe cele comise de directorii adjuncți din unitățile de penitenciare.

(4) Comisiile de disciplină constituite la nivelul unităților de penitenciare au competența de a cerceta faptele comise de polițiștii de penitenciare din cadrul unităților penitenciare, cu excepția celor aflați în competența celorlalte comisii de disciplină.

(5) Din comisia de disciplină prevăzută la alin. (2), pot face parte și specialiști din cadrul Ministerului Justiției care nu au calitatea de polițiști de penitenciare, precum și polițiști de penitenciare din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor ori a altor unități subordonate ministerului.

(6) Modul de organizare și desfășurare a activității comisiilor de disciplină se stabilește prin ordin al ministrului justiției.”

55. Alineatul (1) al articolului 75 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 70 lit. a), d) și e) se radiază de drept în termen de 6 luni de la aplicare, dacă ofițerul sau agentul sancționat nu a mai săvârșit o abatere disciplinară în această perioadă.”

56. Alineatul (3) al articolului 75 se abrogă.

57. Articolul 76 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 76 - (1) Răspunderea patrimonială a polițiștilor de penitenciare se angajează în următoarele situații:

a) pentru pagubele produse cu vinovăție în patrimoniul Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, al unităților din subordinea acesteia;
b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit;
c) pentru nerestituirea în termenul legal a contravalorii unor bunuri primite ce nu i se datorau și care nu mai pot fi restituite în natură, precum și a unor servicii ce i-au fost prestate în mod necuvenit.

(2) Repararea pagubelor aduse Administrației Naționale a Penitenciarelor și unităților de penitenciare în situațiile prevăzute la alin. (1) se dispune prin emiterea de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor ori de către directorii unităților de penitenciare a unei dispoziții de imputare, în termen de 30 de zile de la constatarea pagubei sau, după caz, prin semnarea unui angajament de plată. Modelul și conținutul dispoziției de imputare și al angajamentului de plată se stabilesc prin ordin al ministrului justiției. Împotriva dispoziției de imputare, personalul în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, în condițiile legii. Dreptul de a emite dispoziția de imputare se prescrie în termen de 3 ani de la data producerii pagubei.

(3) Dispoziția de imputare și angajamentul de plată constituie titluri executorii.”

58. După articolul 77 se introduce un nou articol, art. 77¹ cu următorul cuprins:

„Art. 77¹ - Personalul din sistemul administrației penitenciare este constituit din polițiști de penitenciare, al căror statut este reglementat de prezenta lege, personal contractual, care se supune legislației muncii și funcționari publici care se supun Legii privind statutul funcționarilor publici.”

59. Articolul 81 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 81 - (1) Prevederile prezentei legi, precum și alte dispoziții din legi speciale referitoare la polițiștii de penitenciare se aplică, după caz, și polițiștilor de penitenciare din Ministerul Justiției și din unitățile subordonate acestuia. În acest caz, competențele de gestiune a resurselor umane se exercită de conducătorul instituției respective.

60. Articolele 85 și 86 se abrogă.

Art. II – În cuprinsul Legii nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, astfel cum a fost modificată și completată potrivit prezentei legi, precum și în cuprinsul actelor normative în vigoare, denumirea „funcționar public cu statut special” se înlocuiește cu cea de „polițist de penitenciare”.

(2) Schimbarea denumirii potrivit alin. (1) nu produce nici un efect asupra statutului, vechimii sau drepturilor personalului.

(3) Referirile la „vechimea ca polițist de penitenciare” se consideră a fi făcute și la vechimea ca funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Art. III – Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 22 septembrie 2009, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Regimul deținerii și folosirii armamentului din dotare și operațiunile cu arme și muniții în sistemul administrației penitenciare

Art. 1 - Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate sunt autorizate să dețină arme, dispozitive militare și muniții pentru dotarea proprie, conform statelor de organizare, programelor de înzestrare și responsabilităților pe care le au, potrivit reglementărilor specifice.

Art. 2 - Armele, dispozitivele militare și munițiile prevăzute la art. 1 sunt destinate instruirii, exercitării atribuțiilor de serviciu sau îndeplinirii misiunilor specifice, stabilite potrivit legii, având, de regulă, caracteristici tehnico-tactice specifice care să permită realizarea obiectivelor stabilite, cu respectarea normelor dreptului internațional, a directivelor europene și a legislației naționale.

Art. 3 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) atribuții specifice - îndatoririle generale și specifice pe care le are polițistul de penitenciare;
- b) act ostil – orice acțiune sau folosire a forței îndreptată împotriva unităților din sistemul penitenciar ori a mijloacelor de transport aparținând acestora, împotriva polițiștilor de penitenciare, a persoanelor private de libertate aflate în custodie sau a personalului celorlalte structuri cu care se execută misiuni în cooperare, care urmărește împiedicarea îndeplinirii misiunilor specifice. Actul ostil reprezintă, de asemenea, acțiunea prin care persoane sau grupuri de persoane sau entități constituite contribuie în mod direct ori comit cu intenție acte care pot cauza prejudicii majore sau constituie un pericol real pentru viața personalului ori tehnica unităților sistemului administrației penitenciare a celorlalte structuri cu care se execută misiuni în cooperare;
- c) intenție ostilă - amenințarea iminentă cu folosirea forței din partea unei persoane sau a unor grupuri de persoane, îndreptată împotriva sistemului administrației penitenciare ori a personalului celorlalte structuri cu care se execută misiuni în cooperare;
- d) arme și muniții letale - arme și muniții prin a căror utilizare se poate cauza moartea ori rănirea gravă a persoanelor;
- e) arme și muniții neletale - armele și munițiile destinate misiunilor de pază, escortare sau intervenție sau cu un scop utilitar, confecționate astfel încât, prin utilizarea lor, să nu se cauzeze moartea persoanelor;
- f) dispozitive militare - ansamblul de componente a căror funcționare în comun îndeplinește o funcție într-un sistem tehnic, prin acționarea unui mecanism de inițiere sau percuție, care determină aruncarea unuia ori a mai multor proiectile, substanțe explozive, aprinse sau luminoase, amestecuri incendiare ori împrăștierea de gaze nocive, iritante sau de neutralizare.

Art. 4 - Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate pot efectua următoarele operațiuni cu arme, dispozitive militare și muniții:

- a) achiziționare;
- b) reparare;
- c) transport;
- d) depozitare;
- e) casare.

Art. 5 - Procedurile de efectuare a operațiunilor prevăzute la art. 4 lit. b) – e) și normele specifice privind evidența, mânuirea, păstrarea și controlul stării tehnice a armelor, dispozitivelor militare și munițiilor se reglementează prin ordin al ministrului justiției.

Art. 6 - (1) Folosirea armelor și dispozitivelor militare, cu muniție letală, pentru instruire, de către polițiștii de penitenciare, este permisă doar în poligoanele special destinate pentru categoria respectivă de armament, omologate și autorizate în acest scop.

(2) Folosirea armelor neletale, pentru instruire, de către polițiștii de penitenciare, este permisă în poligoanele prevăzute la alin. (1), în cele destinate special pentru această categorie sau în zone restricționate, stabilite cu acordul instituțiilor publice, al autorităților administrației publice locale ori al proprietarilor privați.

(3) Folosirea armelor neletale, pentru instruire, de către polițiștii de penitenciare, este permisă și în perimetrele unităților penitenciare precum și în spațiile sau zonele din interiorul acestora, cu aprobarea directorului unității.

Art. 7 - (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, polițistul de penitenciare este dotat cu arme letale și/sau arme neletale și poate face uz de armă în condițiile și în situațiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Polițistul de penitenciare poate face uz de armă în caz de legitimă apărare sau în stare de necesitate, în condițiile legii.

(3) În sensul prezentei legi, prin uz de armă se înțelege executarea tragerii cu arma de foc asupra persoanelor, animalelor sau bunurilor.

Art. 8 - (1) Folosirea mijloacelor prevăzute la art. 7 alin. (1) se face în mod gradual, după somația prealabilă, atunci când timpul permite, cu acordarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și pentru executarea dispozițiilor legale ale polițistului de penitenciare.

(2) Folosirea mijloacelor prevăzute la art. 7 alin. (1) nu trebuie să depășească nevoile reale pentru împiedicarea unui act ostil sau neutralizarea agresorilor în acțiunile îndreptate împotriva polițiștilor de penitenciare, a personalului cu care se execută misiuni în cooperare și a persoanelor private de libertate ori împotriva locurilor de deținere sau a mijloacelor de transport aparținând acestora.

Art. 9 - (1) Polițiștii de penitenciare, dotați cu arme letale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, au dreptul de a face uz de armă, după ce s-a făcut somația legală, în următoarele situații:

- a) împotriva acelor care atacă polițiștii de penitenciare aflați în serviciul de pază, escortare ori intervenție sau locurile de deținere ori perimetrele sau zonele păzite, vizibil delimitate, stabilite prin atribuții specifice;
- b) împotriva celor care, prin actul săvârșit, pun în pericol viața ori integritatea corporală a polițiștilor de penitenciare, persoanelor private de libertate sau obiectivul păzit;
- c) împotriva persoanelor care încearcă să pătrundă ori să iasă în mod ilegal în sau din locurile de deținere, perimetrele păzite, vizibil delimitate, clădiri sau sedii cu altă destinație decât cea de deținere, stabilite prin atribuții specifice;
- d) împotriva persoanelor care atacă orice imobil sau mijloc de transport din administrarea sau folosința unităților sistemului administrației penitenciare;

- e) pentru a împiedica fuga de sub escortă sau evadarea celor aflați în stare legală de deținere;
- f) în timpul acțiunilor de urmărire, descoperire și capturare a persoanelor private de libertate evadate;
- g) împotriva grupurilor de persoane sau persoanelor izolate care încearcă să pătrundă fără drept și prin violență în perimetrele, clădirile, construcțiile sau mijloacele de transport din administrarea sau utilizarea unităților sistemului administrației penitenciare, tulburând, astfel, grav ordinea și liniștea publică sau punând în pericol viața ori integritatea corporală a persoanelor;
- h) împotriva celor care atacă sau împiedică polițiștii de penitenciare să execute misiuni specifice, altele decât cele de la alin. 1 lit. a);
- i) în executarea intervenției antiteroriste, realizată în scopul prevenirii, reducerii sau eliminării riscului de producere a unor atacuri teroriste asupra factorilor umani și/sau materiali din sistemul penitenciar;
- j) împotriva celor care atacă polițiștii de penitenciare și/sau membrii celorlalte structuri din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională, atunci când se execută misiuni în cooperare;
- k) împotriva oricărui mijloc de transport folosit de persoane care săvârșesc faptele prevăzute la lit. a) - j), precum și împotriva conducătorului acestuia, care refuză să oprească la semnalele regulamentare;
- l) împotriva animalelor care, vădit, pun în pericol viața sau integritatea corporală a polițiștilor de penitenciare, a persoanelor private de libertate, ori integritatea bunurilor aparținând sistemului penitenciar și a căror acțiune nu poate fi împiedicată prin alte mijloace.

(2) Somația se face prin cuvintele: " Stai! Poliția de penitenciare!". În caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: "Stai, că trag!". Dacă cel în cauză nu se supune nici de aceasta dată, se somează prin tragerea focului de arma într-o direcție sigură care să nu pericliteze viața, integritatea corporală sau bunurile oricărei persoane.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d) și g), se face uz de armă numai după ce s-a repetat de trei ori, la intervale de timp suficiente pentru dispersarea participanților, somația: "Părăsiți ....., vom folosi arme letale!".

(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. k) se execută mai întâi, un foc într-o direcție sigură care să nu pericliteze viața, integritatea corporală sau bunurile oricărei persoane, iar apoi se trage asupra pneurilor sau componentelor ce asigură deplasarea, în scopul imobilizării acestora.

(5) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. l) somația se face printr-un foc de armă într-o direcție sigură care să nu pericliteze viața, integritatea corporală sau bunurile oricărei persoane.

Art. 10 - Polițiștii de penitenciare, dotați cu arme letale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, au dreptul de a face uz de armă, fără somație, dacă nu există timpul necesar pentru aceasta, în următoarele situații:

- a) în legitimă apărare sau stare de necesitate;
- b) în cazurile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a) - f), h) - j);
- c) împotriva animalelor care, vădit, pun în pericol viața sau integritatea corporală a polițiștilor de penitenciare ori a persoanelor private de libertate, integritatea bunurilor aparținând sistemului penitenciar;
- d) împotriva mijloacelor de transport, prin executarea tragerii asupra pneurilor sau componentelor ce asigură deplasarea, în scopul imobilizării acestora;
- e) în executarea intervenției antiteroriste asupra obiectivelor atacate sau capturate de teroriști, în scopul reținerii sau anihilării acestora;

- f) împotriva celor care au preluat sau încearcă să preia controlul unui autovehicul sau unei nave fluviale, aparținând administrației penitenciare, prin orice mijloace, în scopul comiterii unei infracțiuni.

Art. 11 - (1) Uzul de armă, în condițiile și situațiile prevăzute în prezenta lege, se face în așa fel încât să ducă la imobilizarea celor împotriva cărora se folosește arma, trăgându-se, pe cât posibil, la picioare, pentru a evita cauzarea morții acestora.

(2) Dacă uzul de armă și-a atins scopul prevăzut la alin. (1), se încetează recurgerea la un asemenea mijloc.

(3) Polițistul de penitenciare care a făcut uz de armă este obligat, dacă pericolul nu mai subzistă, să acționeze imediat pentru a se acorda primul ajutor persoanei rănite. Când situația nu permite acest lucru, solicită personal specializat.

Art. 12 Se evită, pe cât posibil, uzul de armă împotriva minorilor, femeilor și bătrânilor.

Art. 13 Se interzice uzul de armă letală:

- a) împotriva copiilor, femeilor vizibil gravide, cu excepția cazurilor în care înfăptuiesc un atac armat sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a unei persoane;
- b) în situațiile în care s-ar primejdui viața altor persoane ori s-ar viola teritoriul, spațiul aerian sau apele naționale ale unui stat vecin.

Art. 14 - (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, polițiștii de penitenciare, dotați cu arme neletale au dreptul de a face uz de armă, după efectuarea somației legale, în următoarele situații:

- a) pentru restabilirea ordinii tulburată de comportamentul necorespunzător al persoanelor private de libertate, generator al unor incidente operaționale sau critice, în locurile de deținere și în afara acestora;
- b) dacă folosirea armelor letale, conform art. 9 alin. (1) ar primejdui viața, integritatea corporală sau bunurile oricărei persoane;
- c) împotriva persoanelor private de libertate, în cazul neexecutării dispozițiilor legale ale polițistului de penitenciare numai dacă există o temere legitimă că prin acțiunile persoanelor private de libertate, pot pune în pericol viața, integritatea corporală sau bunurile oricărei persoane.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a) se face uz de armă numai după ce s-a repetat de trei ori, la intervale de timp suficiente pentru dispersarea participanților, somația: "Părășiți ..., vom folosi arme neletale!".

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) somația se face prin cuvintele: "Stai! Poliția de penitenciare!". În caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: "Stai, că trag!". Dacă nici de această dată nu sunt executate dispozițiile transmise, se face uz de armă în așa fel încât să ducă la imobilizarea celor împotriva cărora se folosește arma.

Art. 15 - (1) Polițiștii de penitenciare, dotați cu arme neletale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, au dreptul de a face uz de armă, fără somație, dacă nu există timpul necesar pentru aceasta, în următoarele situații:

- a) în legitimă apărare sau stare de necesitate;
- b) în cazurile prevăzute la art. 14 alin. (1);
- c) împotriva animalelor care, vădit, pun în pericol viața sau integritatea corporală a sa ori a altor persoane.

Art. 16 - Uzul de armă neletală se execută evitându-se, pe cât posibil, tragerea în zona capului.

Art. 17 - Polițiștii de penitenciare sunt autorizați ca, în cazurile prevăzute la art. 9,

art. 10, art. 14 și art. 15 să rețină, să legitimeze și să predea organelor în drept, de îndată, persoanele imobilizate, altele decât persoanele private de libertate, ca urmare a executării somațiilor sau a uzului de armă.

Art.18 - În cazuri temeinic justificate, pentru autoapărare, polițiștii de penitenciare, cu aprobarea directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, după caz, a directorilor unităților subordonate, pot deține asupra lor arme letale sau neletale, aparținând unității, în condițiile stabilite prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Art. 19 - (1) Polițiștii de penitenciare care au făcut uz de armă sunt obligați să anunțe această situație, pe cale ierarhică, de îndată ce situația o permite.

(2) Dacă în urma uzului de armă s-a produs moartea sau vătămarea unei persoane, directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, după caz, directorul unității subordonate, ori înlocuitorul legal al acestuia, este obligat să anunțe procurorul competent.

(3) Folosirea armamentului din dotare, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau pentru îndeplinirea misiunilor specifice, în condițiile și în cazurile prevăzute de lege, înlătură caracterul penal al faptei și răspunderea civilă pentru pagubele produse.